

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

גיטין כ

עניין: דרשה משמיה דרבים וקלסוה

מגן אברהם ס"י קנו, ב

עליו אורחים, כדליתא (בבבכות) [בבבכות] [טו, א]: אם שמע דין ונראה לו שהלכה כך, מותר לאמרו בשם אדם גדול כי היכי דליקבלי מיניה (עירובין דף נ"א ע"א) ופסחים דף קנ"ב ע"ה).
ובסוף מסכת כלה איתא האומר דבר בשם חכם שלא גמרו ממנו, גורם לשכינה שתסתלק, וכן הוא בבבכות דף כ"ז [ע"ב], עיין שם בתלמידי רבינו יונה [י"ג, ז ד"ה האומר], ונ"ע: (א) כ"ל שאינו אומר דבר בשם אמרו עובר בלאו (גדרים פ"ק ע"ה): חייב אדם

גמ' עירובין נא.

במקום פלוני ולא היא לא תנא ליה כר' יוסי אלא כי היכי דליקבל לה מיניה משום דר' יוסי נימוקו עמו: אם אינו מכיר או שאינו בקי

גמ' פסחים קיב. ורש"י שם

אם בקשת ליחנק היתלה באילן גדול גדול. לומר דבר שישמע לבריות ויקבלו ממך

אבות פ"ה מ"ז

ועל מה שלא שמע, אומר לא שמעתי, ומודה על האמת.

רע"ב אבות פ"ה מ"ז

האלהים: ועל מה שלא שמע אומר לא שמעתי. אם פוסק דין מן הסברה מדעתו, לא יאמר כך שמעתי מרבותי. ומנינו בלשני חרץ כששאל מהם יעקב (בראשית

מחצית השקל ס"י קנו

היתלה באילן גדול, עכ"ל. ואפשר שכוונתו כיון דהטעם שמה יפקקו בדבר ויהיה גנאי לרבו, א"כ אם יודע שהדבר ההוא דבר ברור ואין בו לפקפק ודאי או ג'*) שיוודע ברבו שאינו מקפיד בכזה אם כוונתו לשם שמים כי היכי דלקבלו מיניה מותר, וכהאי גוונא מיירי בפרק ערבי פסחים: כל שאינו

מחזיק ברכה או"ח קנו, ז

ירמיה דתלמיד חבר הוא אלמא הברייתא בתלמיד גמור עסיקין. אבל כשהגיע להוראה אז הוא דשרי לתלות באדם גדול כי שיח וכי שיג לו לכרין את ההלכה וידע שפיר דהכי קושטא הלכה ומורין. וכי היכי דהעם לקבלו מצי לתלות באדם גדול:

פרי צדיק תצוה אות ד'

שאלנו רמב"ם דוקא בפר' זו. אך הענין ע"פ מה ששמעתי מרה"ק זוקללה"ה עמ"ש (ב"ק סא.) לא חבס דוד לשחוחס ולא אמרינאו משמיהו כו' כל המוסר עלמו למות על דברי תורה אין אומרים דבר הלכה משמו כו' ויסך אחס לה' דאמרינאו משמא דגמרא. ויש להבין למה יענש המוסר עלמו למות על ד"ת והלא אמרו (בבבכות סג:) שאין ד"ת מחקיימין אלא בני שממית עלמו עליה והייט מסירת נפש בפועל מדמיהי להך מימרא בגמ' (גיטין נו ספ"ב) על פ' כי עליך הורגנו כל היום ע"ש דמגודל התשוקה לד"ת איט מרגיש כלל במסירת נפש. ואף שאינו בכלל דברים העומדים בפני פקוח נפש. ואמר שאין זה לענש דק כיון שמוכר עלמו למיתה על דברי תורה הד"ת שלו כלולים במקור העליון ואין להם שייכות לנפשו בפרטות רק הם דבר כ' ממש וע"כ אין אומרים דבר הלכה משמו רק משמא דגמרא כמו שהיה הלכה למשה מסיני. וכן משה רבינו

גמ' ב"ק סא.

דלא אמרינאו משמיהו אמר כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי כל המוסר עצמו למות על דברי תורה אין אומרים דבר הלכה משמו (ו) ויסך אותם לה' בשלמא

